

TRƯỜNG: THCS TÂN HỢI CỎ
TỔ: LỊCH SỬ - ĐỊA LÍ- THIẾT BỊ

Họ và tên giáo viên:
Nguyễn Thị Tú Uyên

Tuần: 20
Tiết: 58

Ngày soạn: 18/12/2024
Ngày dạy: 21/12/2024

CHƯƠNG 5: CHÂU Á TỪ NỬA SAU THẾ KỈ XIX ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX
BÀI 15: TRUNG QUỐC.

Môn: LỊCH SỬ & ĐỊA LÍ - lớp 8

Thời gian thực hiện: 01 tiết

I. MỤC TIÊU: Sau bài học này, giúp HS:

1. Về năng lực

* Năng lực chung:

- Giải quyết được những nhiệm vụ học tập một cách độc lập, theo nhóm và thể hiện sự sáng tạo.
- Góp phần phát triển năng lực giao tiếp và hợp tác qua hoạt động nhóm và trao đổi công việc với giáo viên.

* Năng lực riêng:

- Khai thác và sử dụng thông tin của một số tư liệu lịch sử (15.1, 15.2) dưới sự hướng dẫn của GV, có nhận thức về khu vực ảnh hưởng của các cường quốc trên lãnh thổ Trung Quốc vào cuối thế kỉ XIX, diễn biến và kết quả của Cách mạng Tân Hợi (1911).
- Vận dụng kiến thức về tư tưởng Tam dân để liên hệ với thực tiễn đời sống trong xã hội hiện nay.

2. Về phẩm chất

Nhân ái: Đồng cảm với đời sống của nhân dân các nước thuộc địa dưới nền đô hộ của chủ nghĩa đế quốc.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học.

- Giáo án soạn theo định hướng phát triển năng lực, phiếu học tập dành cho HS.
- Máy tính, máy chiếu (nếu có).

2. Học liệu

- SGK
- Tranh ảnh, tư liệu sưu tầm liên quan đến bài.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Hoạt động: Khởi động (5')

a. Mục tiêu: Giúp khơi gợi tính tò mò, tạo tâm thế cho học sinh đi vào tìm hiểu bài mới.

b. Nội dung:

GV: Giao nhiệm vụ cho HS

HS quan sát nghe bài hát, hoạt động cá nhân để trả lời câu hỏi của GV

c. Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

GV cho HS xem 1 số hình ảnh và đặt câu hỏi

GV cho HS xem hình ảnh đất nước TQ và đặt câu hỏi: Em biết gì về quốc gia này?

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập.

- HS trả lời câu hỏi.
- GV hướng dẫn, theo dõi, hỗ trợ HS nếu cần thiết

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV mời đại diện HS trả lời câu hỏi.
- GV mời HS khác nhận xét, bổ sung.

Bước 4: Kết luận, nhận định

- Nhận xét câu trả lời của HS, chốt kiến thức, chuyển dẫn vào hoạt động hình thành kiến thức mới.

- Viết tên bài, nêu mục tiêu chung của bài và dẫn vào HĐ tiếp theo.

2. Hoạt động: Hình thành kiến thức (30')

2.1. Quá trình xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc

a. Mục tiêu: Mô tả được quá trình xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc

b. Nội dung: HS sử dụng SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV.

c. Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d. Tổ chức thực hiện

Hoạt động của GV và HS	Sản phẩm dự kiến
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ GV đặt câu hỏi, HS hoạt động cặp đôi và trả lời câu hỏi - Tại sao Trung Quốc bị xâm lược? - Sự kiện nào mở đầu cho sự xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc? - Sau Anh là những nước nào xâm lược Trung Quốc? - Vì sao các nước đế quốc không độc chiếm xâm lược TQ mà phải chia ra? Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ GV hướng dẫn HS trả lời HS: Quan sát ngữ liệu trong SGK để trả lời câu hỏi. GV hướng dẫn HS khai thác thông tin - Trình bày quá trình xâm lược của các nước đế quốc vào Trung Quốc. - Sau Anh là những nước nào xâm lược Trung Quốc? Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động. GV yêu cầu HS trả lời. HS trả lời câu hỏi của GV. Bước 4: Kết luận, nhận định GV bổ sung phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh.	1. Quá trình xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc <i>a. Nguyên nhân</i> - Trung Quốc rộng lớn, giàu tài nguyên - Chế độ phong kiến suy yếu. <i>b. Quá trình xâm lược</i> - 1840 - 1842: Anh tiến hành cuộc chiến tranh thuốc phiện, mở đầu quá trình xâm lược Trung Quốc. - Các nước đế quốc Âu, Mỹ và Nhật Bản tranh nhau xâu xé Trung Quốc.

2.2. Cách mạng Tân Hợi (1911)

a. Mục tiêu: Trình bày được sơ lược về Cách mạng Tân Hợi.

b. Nội dung: HS sử dụng SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV.

c. Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d. Tổ chức thực hiện

Hoạt động của GV và HS	Sản phẩm dự kiến
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ GV yêu cầu HS thảo luận nhóm và trả lời câu hỏi: - Tìm hiểu về nhân vật Tôn Trung Sơn và học thuyết Tam dân GV chia lớp làm 4 nhóm tìm hiểu về Cách mạng Tân Hợi + Nhóm 1: Nguyên nhân + Nhóm 2: Diễn biến + Nhóm 3: Kết quả + Nhóm 4: Ý nghĩa Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ GV hướng dẫn HS trả lời HS: Quan sát ngữ liệu trong SGK để trả lời câu hỏi. - GV hướng dẫn HS xác định ý nghĩa và hạn chế của Cách mạng Tân Hợi (1911). + Ý nghĩa: Mở đường cho chủ nghĩa tư bản phát triển, có ảnh hưởng nhất định đến cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc ở một số nước châu Á. + Hạn chế chưa giải quyết được vấn đề độc lập cho Trung Quốc và vấn đề ruộng đất cho nông dân. Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động. GV yêu cầu HS trả lời. HS trả lời câu hỏi của GV. Bước 4: Kết luận, nhận định GV bổ sung phần phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh.	2. Cách mạng Tân Hợi (1911). <i>a. Nguyên nhân</i> Giai cấp tư sản lớn mạnh, lập ra nhiều tổ chức chính trị ở TQ. <i>b. Diễn biến</i> - 10 - 1911 Cách mạng bùng nổ và thắng lợi ở Vũ Xương - 12 - 2 - 1912, Phổ Nghi thoái vị. Nền quân chủ chuyên chế sụp đổ. <i>c. Kết quả</i> 2 - 1912, Tôn Trung Sơn từ chức, Viên Thế Khải làm Tổng thống. Cách mạng kết thúc. <i>d. Ý nghĩa</i> - Chấm dứt chế độ quân chủ chuyên chế tồn tại hơn 2.000, mở đường cho CNTB phát triển. - Có ảnh hưởng đến phong trào đấu tranh giải phóng dân tộc ở một số nước châu Á.

3. Hoạt động: Luyện tập (5')

a. Mục tiêu: Vận dụng kiến thức của bài học vào việc làm bài tập cụ thể.

b. Nội dung: HS suy nghĩ cá nhân trả lời câu hỏi của GV

c. Sản phẩm: Câu trả lời đúng của HS

d. Tổ chức thực hiện

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

GV cho học sinh làm bài tập 1 trong phần luyện tập:

Kết quả quan trọng nhất mà cuộc Cách mạng Tân Hợi đạt được là gì? Kết quả cuộc Cách mạng Tân Hợi (1911) có đáp ứng các nội dung của tư tưởng Tam dân không?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS xác định yêu cầu của GV

- GV hướng dẫn cho HS trả lời câu hỏi

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi.

- HS trình bày, theo dõi, nhận xét, đánh giá và bổ sung cho bài của bạn.

Bước 4: Kết luận, nhận định: GV nhận xét bài làm của HS.

4. Hoạt động: Vận dụng (5')

a. Mục tiêu: Củng cố và mở rộng kiến thức nội dung của bài học cho HS

b. Nội dung: GV giao nhiệm vụ, HS thực hiện nhiệm vụ.

c. Sản phẩm: Bài làm của HS.

d. Tổ chức thực hiện

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: (GV giao bài tập)

Nội dung nào của tư tưởng Tam dân vẫn còn giá trị đối với xã hội hiện này? tại sao?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- GV hướng dẫn các em tìm hiểu yêu cầu của đề.
- HS đọc và xác định yêu cầu của bài tập.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV hướng dẫn các em cách nộp sản phẩm cho GV sau khi hoàn thành.
- HS làm bài tập ra giấy và nộp lại cho GV theo hướng dẫn.

Bước 4: Kết luận, nhận định

Nhận xét đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh.

Rút kinh nghiệm:

.....

.....

.....

.....

DUYỆT CỦA TỔ TRƯỞNG

GIÁO VIÊN THỰC HIỆN

Trần Thị Kim Tuyền

Nguyễn Thị Tú Uyên